Ч. 242 (14.491). Львів, вівторок 27. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Виселюють громадян з калуського повіту.

Пишуть нам:

Калуське староство видало приказ п. Петрові Тягурові з села Довжки коло Войнилова, щоб для 20. X. ц. р. покинув калуський повіт, як прикордонний пояс, тому, що він був караний вироком Апеляційного Суду у Львові за арт. 47. права про зброю і тимсамим загрожує спокоєві та публичній безпеці. Тут слід згадати, що п. Петро Тягур був активним членом виділу читальні „Просвіти“ в Довжці.

Сталін відпочиває.

МОСКВА, 26. 10. ПАТ. Сталін дальше перебуває на Криму. Сподіються, що до Москви приїде він у день свята революції.

СТАН ОРАННЯ.

МОСКВА, 26. 10. ПАТ. Плян зимового орання на терені цілого СССР виконано на 60%.

ТУРИСТИ У СССР.

(РО) Цього року звиділо СССР 18.450-ох закордонних туристів. „Ізвестія“ з 21. ц. м. не кривють вдоволення, що туристичний рух не змаліє, не зважаючи на те, що туристи з Німеччини, Італії, Австрії та деяких інших держав перестали відвідувати СССР. Сподіються, що 1937. р. фреквенція туристів дійде до 30.000 туристів.

СУДДЯ ПІДПАЛИВ СУД.

(РО) Як повідомляють „Ізвестія“ з 21. ц. м. в місті Саранську (мордвинської автономної республики) в квітні і травні ц. р. хтось підпалив суд. Слідство виявило, що зробив це суддя Демідов, що за хабарі фальшував присуди, тому знищив архів, щоб затерти сліди надужить. У звязку з тим прокуратор Вишинський усунув зі становищ усіх судових службовиків мордвинської республики.

Деґрель арештований.

ВЧОРАШНІЙ ДЕНЬ У БРЮССЕЛІ МИНУВ СПОКІЙНО.

БРЮССЕЛЯ, 26. 10. Авас. Вчорашній день минув спокійно, заповіджені маніфестації 250.000 „рексістів“ не відбулися; не було ані походу на Бруссель, ані зібрань. Поліція розігнала всі збори і арештувала 250 осіб, з яких лише дві залишилися в арешті. **Арештовано також провідника „Рекса“ Деґреля, в хвилині, коли намагався промовити до юрби.**

БРЮССЕЛЬ, 26. 10. ПАТ. **В ночі вийшов на волю Деґрель разом зі своїми прихильниками.**

Партизанка в Палестині не перервана.

ЛЬОНДОН, 26. 10. ПАТ. Як повідомляє „Дейлі Геральд“, вчора напав арабський загін у лісі біля Тубас, між Бейсан і Наблюс на британійську військову стежу, убиваючи одного вояка та ранячи двох. Англійці відповіли стрілами. Кількох арабів полягло, кількох попало у неволю.

На думку „Дейлі Геральд“ ця подія вказувалаб на те, що не вдалося привернути спокою; годі буде відіслати частину військ з Палестини.

Потверджується вістка, що вожд партизанів Фавді-бей вернувся до Палестини. Минулого тижня був він у Єрусалимі, перебраний за селянина, що привіз ярину на продаж. Англійці намагаються зловити його.

СССР домагається морської бази у Франції?

ПАРИЖ, 26. 10. ПАТ. Як подає „Еко де Парі“ з Біяріц, мін. Дельбос перед виїздом відбув довшу телефонічну розмову з мін. Іденом, щоб узгіднити становище обох великодержав після совітської ініціятиви в комітеті неінтервенції. Мабуть СССР домагається, щоб його фльота, воєнна і торговельна, могла користуватись французькими пристанями. Дельбос уважає це неможливим — у теперішніх умовинах постанови франко-совітського пакту не входять у рахубу.

ПОРТУГАЛІЯ ОБВИНУВАЧУЄ СССР

ЛЬОДОН, 26. 10. Авас Португальська відповідь комітетові неінтервенції — це довга нота, що складається з двох частин.

Перша з них відкидає совітські обвинувачення. Португальський уряд зазначує, що робить це лише з пошани для комітету неінтервенції. Нота збиває заміти один по другому і подає листу закордонних фірм, де Португалія купує скорострілі, яких зрештою ніколи не висилали поза Португалію.

У другій частині португальський уряд стверджує, що еспанська громадянська війна є вислідом совітських впливів на внутрішньо-еспанські справи. На зїзді комінтерну в лютім ухвалено точний плян совітизації пірінейського півострова. У травні ц. р. до Барсельони приїхали совітські аґітатори, опісля прийшли зі СССР чималі транспорти зброї та муніції. Сов. амбасадор у Мадриді Розенберг вмішується в еспанські справи, навіть бере участь у засіданнях ради міністрів. Керма військових операцій находиться в совітських руках, у вересні приїхало до Барсельони кількох старшин червоної армії. Совітський корабель Геба і мексиканський Халіско виладовує тепер у Аліканте великі припаси воєнного матеріялу із СССР.

Коли займуть Мадрид?

ЗА ТРИ ДНІ ЧИ ЗА 10.

ТАЛЯВЕРА, 26. 10. ПАТ. У національній головній кватирі та в армії уважають, що нац. війська мають тепер всі вигляди щасливо закінчити війну.

Ніхто не сумнівається, що Мадрид займуть — йде лише про те, коли: одні уважають, що до того вистане 3 дні, інші що треба щонайменше 10. Здається, що ґен. Франко не хоче непотрібно наражувати своїх найліпших вояків на смерть, стоїть на бомбардування.

МАДРИД 26. 10. ПАТ. Як повідомляє щоденна „Політіка“, людовий трибунал засудив заочно на смерть полк. Москардо, що викликав бунт в Толедо і боронив Альказар.

На фронті Більбао без змін, під Гуескою нац. війська відбили наступ катальонців; також на фронті Гвадаляхари офензива червоних не поцастила.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД,26. 10. ПАТ. Радіостація анархістичного професійного союзу повідомляє, що гірники розбили на відтинку Овіедо сильні нац. віддіdays. Поодинокі діли, які втратили понад 700 убитих. Поодинокі віддіди під Овієдом знов навязали звязок. місто **знову окружене.**

Огляд закордонно-політичних сензацій.

Львів, 26. жовтня 1936.

Коли говоримо про закордонно-політичні „сензації“, то маємо на увазі ті події з широкого світа, які займують не тільки розмірно вузький міжнародній політичний світ, але й рядових читачів ріжномовної преси. На цьому місці звернемо увагу на три події, які в останньому тижні — чи останніх двох тижнях — були найцікавішими подіями міжнародного політичного дня і надалі ще зберігають той свій характер, як джерело непередбачених покищо наслідків.

У центрі уваги всього світа залишається надалі Еспанія. Затяжна громадянська війна, яка триває вже від другої половини липня, почала вже людей, далеких від терену еспанської траґедії, просто нудити: однак такі моменти, як епос Альказару чи драматичні подробиці облоги Сан Себастіяну, підсилювали притуплене зацікавлення. Тепер всі очі світа звернені на Еспанію у звязку з безпосередньою битвою за Мадрид. Перемога національного повстання проти верховодництва червоних не підлягає вже ніяким сумнівам, тому не диво, що всі стежать за подробицями цієї останньої дії кількамісячної кривавої драми. Однак тут річ не тільки у „цікавому“ кривавому видовищі. З міжнародного погляду еспанські події зактуалізувались знову тому, що — відчуваючи безпосередню небезпеку повного провалу червоного експерименту на піренейському півострові — Совіти рішили ставити останню ставку: совітська нота до льондонського „комітету неінтервенції“ мала на меті сторпедувати порозуміння великих держав „не вмішуватись“ до еспанської громадянської війни (на ділі це порозуміння обмежувалось до того, щоб надто явно не підпомагати німої сторони та щоб крізь пальці глядіти на допомогу, яку інша держава дає противній стороні). Спроба не вдалася, бо Льондон і Париж втопив московський протест у стирті формалістично-бюрократичних актів. Зате у відповідь на совітські погрози — Португалія зірвала дипльоматичні взаємини з Мадридом, звільнюючи собі взагалі руки щодо підтримування повстанців. Другим практичним наслідком совітської заяви у Льондоні це постанова Італії не допустити совітських кораблів із зброєю до портів Катальонії та не стерпіти того, щоб Катальонія сформувалась як самостійна совітська держава. Нема ніякого сумніву, що московсько-совітська опіка над катальонським незалежницьким рухом стане причиною чергової траґедії катальонського народу: рішаючи у Москві „підтримати“ каталонських „робітників і селян“ у боротьбі „проти фашизму“, — тим самим Москва змобілізувала проти катальонців не тільки еспанські національні війська, але й усі ті держави (Португалія, Італія, Німеччина), які не можуть допустити, щоб на південному заході Европи створився новий осередок большевицької пропаганди. Тепер над Европою висить марево небезпеки зудару між італійськими та совітськими кораблями на Середземному Морі. Можна тільки припускати, що Совіти, знаючи, чим може скінчитися провокування Італії, — свої симпатії до

мадридського „легального уряду" (московський большевизм у позі оборонця легалізму!) виявлятиме більше у мітингах по совітських містах, ніж у матеріяльній допомозі еспанським червоним.

Друга така подія, що в останніх 10-ти днях була міжнародньою „бомбою", це унезалежнення себе Бельгії від закордонної політики Франції. Маленька Бельгія пішла слідами Польщі: зрозуміла, що це не так вигідно, як радше небезпечно находитись у тіні великодержавницьких амбіцій і тенденцій французького „союзника", який союзницький договір завжди експльоатує передусім у власну користь (егоїстична поведінка французького капіталу у Польщі і Бельгії, — особливо у цій останній, яка кількакратно даремне упокорювалась перед Францією, прохаючи помочі). Коли **лінія Москва—Мадрид це проблема III. Інтернаціоналу,** лінія революціонізації і совітизації Европи, то **лінія Париж—Брюссель це один відтинок проблеми т. зв. західного Льокарна.** Очевидно, і тут теж істнує звязок з совітською закордонною політикою: в окремій статті на цю тему, яка була у нас кілька днів тому, вказувалось, як на одну з причин проголошення бельгійської „невтральности", на острах Бельгії вязатись надто тісно з тою Францією, яка звязалась військово-політичним союзом з Совітами, внутрі узалежнила себе від голосів комуністичних послів та станула перед можливостями ріжних поважних потрясень. Правда, виступ бельгійського короля був також наслідком внутрішньо-політичного укладу сил Бельгії, де націоналістичний табор „рексістів" порозумівся з флямандськими патріотами у закордонно-політичних питаннях, признаючи доцільність безпосереднього порозуміння з Німеччиною. Ця комбінація внутрішньо-політичних сил, як також особисті симпатії короля, це такий чинник, з яким мусів рахуватись навіть навпів соціялістичний теперішній бельгійський уряд. Інша річ, що невдільна спроба бельгійських націоналістів Деґреля могутньою маніфестацією своїх сил опанувати вулицю, — не вдалася; а проте Бельгія і як держава і як ідеольогічний комплекс — перестала бути четвертим колесом у франко-чесько-совітському возі, який через те відразу замітно похилився.

Врешті третя найбільша подія останніх днів: **побут міністра закордонних справ Італії** (зятя Мусолінія), **гр. Чіяно у Німеччині.** Чіяно був у Німеччині кілька днів, — у Берліні, у Берхтесгаден (резиденції Гітлера) та в Мінхені. Вже сама зовнішня сторінка принаття вказувала на надзвичайний характер цієї візити, в „куртуазійний" характер якої і так ніхто не вірив. Зрештою, цілий штаб фаховців, який товаришив італійському дипльоматові, їхав не на те, щоб слухати тостів на бенкетах та приймати від дівчаток квіти на залізничих двірцях. З висліду відвідин видано короткий загальниковий комунікат, але заява мін. Чіяно на прощальній конференції та голоси німецької і італійської преси не скривають найповажніших практичних вислідів отих відвідин. Передусім Німеччина як перша великодержава у світі признала факт анексії Абісинії. Італія погодилась на німецьку тезу, що справа франко-німецьких взаємин (Льокарно) це річ західної Европи (виключення Совітів від зах.-евр. впливів), та що не слід брати участи у міжнародніх конференціях в участю Совітів; ця остання плятформа може довести просто до ізоляції Совітів у Лізі Націй а то й до такої перебудови Ліґи, в якій знову може не стати Совітів. Устійнено врешті спільне становище супроти Австрії і Еспанії. Порозуміння зафіксовано у протоколі і таким робом повстав новий міжнародній документ величезної ваги. Скінчився період ізоляції Німеччини, скінчився також період супремації Франції, підтримуваної постійно Анґлією. **Лінія Берлін—Рим це проблема міжнародного протисовітського фронту,** проблема порозуміння великодержав на ґрунті спільних ідеольоґічних заінтересувань. Італія має у цьому порозумінні величезну моральну користь (визнання італійських аспірацій на Середземному Морі та в Африці), має розвязані руки в Австрії, впевнившись, що нічого лякатись „аншлюсу", має вільну руку у своїй грі і супроти Франції і Анґлії. Німеччина знову дістає протектора на терені Ліґи, дістає торговельного кольоніяльного контрагента, дістає партнера у протисовітській кампанії.

Вже з першого погляду на всі три вище згадані події видно, що всі вони мають спільну одмінсу: **кожна з тих подій** це поважна дипльоматична поразка Совітів. Разом вони складаються на справжній погром совітської дипльоматії, погром, який розпочався з моментом, коли не вдалося п. Літвінову вплинути на Францію, щоб офіціяльно активно заанґажувалась по стороні Мадриду. Не диво, що у пресі щораз голосніше про недалеку димісію Літвінова, про висилку на Сибір могутнього Димітрова за кару за еспанську поразку, про недалеку повну ізоляцію Совітів. У нашому інтересі, щоб дійшло до неї якнайскорше.

Душехватство і православія ===

два коники проти українців.

ЯК ПОЛІЦІЯ ВІДСТРАШУЄ СЕЛЯН ВІД ОСНУВАННЯ КООПЕРАТИВИ.

„Ликнувши" Лемківщину — так бодай міркують деякі наші сусіди — можна тепер поширити свої експерименти з „реґіональною" політикою на ціле Підкарпаття. Покищо тереном експериментів стало кілька наших підгірських повітів, у першу чергу Турчанщина і Самбірщина, — де пішла найсильніша акція за перетяганням нашої дрібної шляхти на римо-католицький обряд. Як „Діло" вже повідомляло, до цієї акції з „душехватством" приступили і адмінстраційні чинники, щоб ось так „скореґувати" історію і „відукраїнізувати" дрібну шляхту. Крім Яся Яворського-Мартича, війта з Турки, вирушив на наші села з цією метою ще один турчанський достойник, а саме сен. Пульнарович. Він „пописується" головно між самбірською шляхтою, якій обіцяє всі можливі „благодати", щоб лише перетягнути її на поляків. Отже обіцює шляхті шаблюки, бо — мовляв — шляхтич без шаблі, як когут без хвоста, та інші грушки на вербі. Назагал наші шляхтичі кивають головами і не встрявають з ним до дискусії. Але на одних таких сходинах стрінула п. сенатора прикра для нього несподіванка. Встав характерний шляхтич (до речі: солтис) і поставив такий запит: „Кажете, пане, що ми не українці, лише поляки? Отже як поясните, що ми всі говоримо по українськи, а не по польськи?" Після цього спеціяліст від ґенеальоґії шляхти зовсім збаранів і зацукався. Не міг очевидно сказати, що дрібна шляхта — це нащадки давних наших бояр, які обстоювали завзято „віру своїх батьків та свої вольности", і тому повідбирали їм їхню землю і тому тепер дрібна шляхта душиться зі своїми братами селянами на вузьких нивках. Але очунявши, пан сенатор добре виланявся, кажучи, що „інтерпелянт розаґітований", а в додатку ще є солтисом. Одначе чесний шляхтич зрозумів цей натяк і з місця відповів турчанському достойникові, що йому зовсім не залежить на уряді солтиса. Зате був, є і буде далі господарем на своїх девяти моргах поля.

Одночасно адміністраційні чинники в Турчанщині роблять усякі можливі перепони при закладанні читалень „Просвіти", кооператив та „Лугів" і в організуванні українського громадянства. В турчанському повіті дійшло до того, що поліція допускає без перешкод урядовця філії „Просвіти" з Турки до тих сіл, де комуністи загніздилися так, що ніяка урядова особа не може в них одинцем показатися (треба знати, що комунізм поширений головно в селах колишнього старосамбірського повіту). Зате москвофільські недобитки, які намагаються за всяку ціну виклинати в темних селах православіє, втішаються просто нечуваною опікою адміністраційних чинників і поліції.

Щоб довго не розводитися, ось вам найкраща ілюстрація з поведінкою поліції в темному, Богом і людьми забутому селі Шандрівці пов. Турка, де вона за всяку ціну намагається відстрашити селян від заснування кооперативи. В чомуж діло? Село Шандровець було до весни ц. р. під опікою пароха москвофіла о. Н. Гичка, а радше його двох синів, недокінчених гімназистів, які своїми „прогрішеніями" довели до того, що Преосвященний Коциловський на загальне домагання селян відсунув його від управи парохії.

Новий священник і завідатель парохії о. Блавацький рішив зорганізувати кооперативу на місце збанкротованої москвофільської, щоб вирвати село зі страшної нужди та допомогти селянам пережити „передновок", який починається там уже по Різдві. (Тому теж у Шандрівці і в околичних селах лютують пошесні недуги, головно тиф, який забирає багато жертв і то навіть між дорослими. Про масову смертність між дітьми і немовлятами навіть не згадуємо; їх умирає більше як половина передовсім тому, що до „хронічного голоду" доходять ще страшні гігієнічні умовини). Щоб рушити з місця інертність селян, о. Блавацький взявся до праці від основ. А що село тягнеться аж на пять кільометрів і нова кооператива мусить стати відразу на тверді фінансових основах, о. завідатель доручив кільком господарям-основникам нової кооперативи, щоб перейшлися по селі та приєднали якнайбільше членів. Так теж сталося. Селяни з захопленням зголошували свою участь і тому перші основні збори нової кооперативи назначено на 25. жовтня ц. р. І ось несподівано перед зборами зявляється в Шандрівці поліція з Тарнави Нижної з підвійтом збірної громади Юліяном Гичком, сином пароха москвофіла і списує цілими ночами (не в день!) протоколи зі селянами, відстрашуючи їх ось так від приступлення в члени кооперативи. Селян та о. Блавацького страшить поліція арештом і судом за „недозволену" збірку, щоб таким чином у самій основі знищити добре діло.

Мета такої поведінки поліції і бюрократії збірних громад надто ясна: не допустити за всяку ціну до зорганізування селян Шандрівця, форитуючи одночасно кількох місцевих москвофілів під проводом підвійта Ю. Гичка, тому, що в селі задумує заснувати приватну крамницю п. Куцій з Турки, ряний москвофіл, до спілки з місцевим селянином Корнутяком, який тепер веде у Шандрівці відділ польської молочарні з Тарнави Нижної. А що Шандровець сусідує з Яблінкою Вижною, де три роки тому перейшла частина селян на православіє та де тепер „подвизається" православний батюшка (повний верх займається ворожбитством!), то прихід п. Куція був би неабияким здобутком для батюшки. Москвофіли міркують, що відсунення о. пароха Н. Гичка можна використати як знамениту нагоду, щоб перетягнути на православіє бодай кілька родин у Шандрівці та щоб опісля їхні органи з ерихонською трубою, краківським „І. К. Ц.", могли кричати „урбі ет орбі", що це „українізаційна політика та загонистість нового о. завідателя довела до вибуху православія".

Ось де слід шукати причини, чому поліція та бюрократія збірної громади Тарнава Нижна так боїться, щоб — Боже борони! — селяни з Шандрівця не зорганізувалися, не прийшли до свідомости та не випросили собі таких „провідників", як підвійт Ю. Гичко, чи п. Куцій.

Митрополит Басарабії перед судом.

ЧЕРНІВЦІ, 26. 10. ПАТ. Міністр віроісповідань поставив під суд православного митрополита Басарабії Ґурію, який через легкодушну господарку наразив дієцезію на 12,000.000 леїв шкоди. Підчас процесу митрополит перебуватиме у манастирі; правдоподібно його буде заступати молдавський митрополит Нікодим.

—o—

Комуністичний устрій не новий, але завжди був і є деструктивний

Крізу, що її в цю пору переживає Европа в такій гострій формі, спричинила головно політика Москви. Цікаво, що всі великі вчені Европи, ті правдиві европейці, в тому часі, коли Совіти в особі Валлаха-Літвінова приймали до Ліги Націй, виступали з гарячими переконливими статтями в усій поважній пресі Европи проти такого співробітника для миру в Европі, як Совіти. Проти Москви, як антиевропейського чинника, виступали видні вчені й підчас своїх викладів по університетах. Такий нпр. учений Франческо Копполя послідовно та з запалом на своїх викладах із міжнародньої політики в римському університеті доказував азійськість Москви й неприродність співробітництва в політиці Москви з Европою. Та ці виступи вчених не спинили Еріо й Ко поставити на свому і повною парою поззолити Літвінову на „мирну“ працю в Европі.

По двох нецілих роках діеі праці Москви в Европі сьогодні ця остання переживає наслідки: приспішений процес розкладу, а з ним, щоб прийшло до прочищення атмосфери від задушних міязмів Москви, і приспішене темпо політики, яка веде до зудару. Вже сьогодні, без ніяких глибших комбінацій, ясно бачимо, як зарисовується в Европі читка лінія держав із протимосковським наставленням: одні ясно й недвозначно це наставлення виявляють, інші мовчки потакують.

Рівночасно й европейська преса вже й не говорити про пресу фашистівську чи націстів, у більшій частині своїй виступає проти московсько-комуністичної, розкладової роботи. Знову заговорили поважні вчені й публіцисти в обороні Европи перед Москвою-Азією. Доказують, що комунізм — це негативне явище, яке ніколи не веде до нічого іншого, як лиш до руїни, до занепаду людства та його культури.

В одному з найновіших чисел щоденника „Ле Матен“ (21. X. ц. р.) находимо цікаву передовицю п. н.: „Комуністичні спроби в XIII. в.“. Читаємо там:

У 1245. р. місто Іпр було найбагатшим і найпотужнішим містом у Фляндрії. Славне воно було своїми фабриками, в яких виробляли драперійні вироби. Мало двісті тисяч населення. З того самих майстрів-мистців 80.000. Усі були згуртовані в корпораціях. Та прийшли в місто якісь зайди і стали проповідувати, що діється несправедливість: що робітники є використовувані нечувано, що буржуазія скандально багато на робітництву заробляє і доробляється. Пропаганда зробила своє: у 1279. р. вибухає генеральний страйк. Почались заворушення, арештування, напади на вязниці й визволювання арештованих. Почали й різню буржуазії. Усе закінчилось диктатурою пролетаріяту.

Та почався й упадок міста економічний і культурний. Населення почало втікати з цього комуністичного раю до Франції, до Голяндії, а то й до Австрії. На поч. XIV. в. було вже лиш вісімдесять тисяч душ населення. У XVII. в. доходило воно ледви до шіснацять тисяч душ, а з початком 1800-их років була в русі лиш одна фабрика і всього кількасот робітників там жило.

Ні Ренан, ні Парето так ґрунтовно не переконують нас про вартість комуністичного раю, як ось такі історичні факти.

М. Зазамський.

✝

Інж. Кость Котецький

помер 22. ц. м. у Майдані коло Станиславова проживши 53 роки. Похорони відбулися 25. ц. м. Цю сумну вістку подає до відома Приятелів, Товаришів і Знайомих Покійника горем пригнічена

РОДИНА.

Хтож тепер направить заподіяну кривду?

Ще в 1933 р. Маслосоюз, ідучи назустріч загальному бажанню населення Волині, рішив відкрити в Рівному свою крамницю. В тій ціли винаймив льокаль, одначе адміністраційна влада не дала дозволу на відкриття крамниці, тому що для адміністр. влади льокаль видався чомусь нібн невідповідним з будівельних оглядів. (Домові, мовляв, загрожувало завалення (?!). Наскільки ці побоювання були справді поважні, свідчити може найкраще те, що, не зважаючи на „небезпеку“, влада не казала іншим льокаторам опорожнити дому і він не тільки стоїть собі преспокійно донині, але й донині торгують у ньому і довго ще мабуть будуть торгувати інші).

Тоді Масловоюз винаймив другий льокаль (при вул. 3го мая ч. 110). Не зважаючи на те, що згаданий льокаль зачислявся до найкращих крамничних льокалів у цілому Рівному, Маслосоюз у свому зголошенні про намір відчинити крамницю заявив, що згори годиться виконати всі законні вимоги, які тільки адмін. влада поставить, щоб таким чином не дати навіть найменшої підстави не то до заборони, але навіть до якихнебудь найменших закидів.

Та й цим разом староство відмовилось затвердити проект уладження крамниці, покликуючись на арт. 131, 14 і 21. промислового закону з 7. 6. 1927 р. Мотиви відмови були такі: 1) що проектована крамниця складається з одної кімнати з недостаточним освітленням, тому що є непропорціонально довга, а вистаючі в половині бічних стін півстовпи притемнюють світло, що паде тільки з одного вікна; 2) що в крамниці нема холодільні, чи відповідно уладженої пивниці; 3) що стіни крамниці не помальовані олійною фарбою до висоти 2 м.; 4) що нема уладження з пливучою водою до миття начиння; 5) що крамниця має додатковий вхід із сходової клітки. (Це нібито давало можливість входити клієнтам „задними дверми“, себто адмін. влада вже наперед перерішувала справу безпідставним підозрінням, що така поважна фірма буде дозволяти собі на того роду вчинки, яких ніколи не практикувала і не думає практикувати).

Маслосоюз відкликався від рішення староства до воєвідтва. Одначе воєвідство затвердило 5. 6. 1934 рішення староста, признаючи подані ними мотиви правильними.

Проти воєвідського рішення Маслосоюз вніс рекурс до Найвищого Адміністраційного Трибуналу, в якому подав, що постанови арт. 14. пром. закону не відносяться до молочарської крамниці і що постанови того артикулу не вимагають затвердження проекту уладження перед відкриттям крамниці, та що крамниця щойно після відкриття підлягає контролі, чи ті уладження відповідають приписам з розпорядження Міністр. Сусп. Опіки з 9. 12. 1932 р.

Адміністраційний Трибунал признав аргументи відклику Маслосоюзу слушними і своїм рішенням з 4. 9. 1936 р. уневажнив заскаржене рішення воєводи, як **незгідне з законом** (підчеркнення наше).

З приводу цієї справи, що сильно затривожила і дальше тривожить публичну опінію не тільки Волині, але й усього українського громадянства, насувається чимало рефлексій.

Здавалосяб — справа після рішення Найв. Адм. Трибуналу з формального боку покінчена. Остание слово найвищої інстанції дало, що правда, сатисфакцію покривдженій стороні. Але щож з того? Наслідки неузасадненого потягнення адмін. влади менш відрадні, а саме: зглишня витрата значних коштів на винайм крамниці, більш як два роки прогайновані, в яких ще одно торговельне підприємство могло би було працювати з користю для загалу й господарського життя. І чиж треба було аж двох літ і треба було аж аргументів Найв. Адм. Трибуналу, щоб доказати очевидну неправильність кривдячого поступку адміністраційних чинників? Софістичні мотиви заборони староства для нас надто ясні і вони очевидно не вичерпуются для нас сухими, аж над

Н. А. ЛЕЙКІН.

Лови на зятя.

І.

— Ні, ти кажи собі, що хоч, Серафимо, але мені таки треба конче довідатись, чого він у нас буває. Як я порахувала, то він зїв у нас уже більш як пів пуда осетрини, а осетрина дорога тепер, як чорт. А швайцарський сир і раки? А сардинки та селедчики, які я для нього купую. Про мясо вже не кажу, хоч я навмисне купила для нього телячу печеню, як я почула раз, що нема кращої страви як теляча з чосником.

Так говорила мама до своєї доньки і — мама висока, худощава, не молода вже жінка, до доньки не першої вже молодости, вбраної мальовничо і то добре підмальованої. Донька вся почервонівши, відповіла:

— Алеж мамо, ви-ж самі завсіди запрошуєте його на обід, кілько разів переходить мимо нашої віллі. Коли йде до ресторану, ви вибігаєте і кричите: „Віталіє Павловичу...“

— Так, запрошую, але коли він чесна людина, то сам повинен зрозуміти, чому його я запрошую. Бачить-жеж, що маю доньку на відданні і хочу її позбутися.

— Гарно це ви кажете, мамо, „позбутися“.

— Моя кохана! У нашій ситуації нема чого перебирати. Маєш двацять сім літ.

— Щойно двацять шість.

—Вибач! Твоя метрика в мене, а не в тебе, а врешті я кажу це в чотири очі. Ясно, що при людях кажу всім, що маєш двацять три. Врешті двацять девять, шість чи двацять це все одно, а важне те, що коли де є доросла донька то не може гість зїсти за місяць двацять обідів і...

— Не було їх двацять.

— Більше моя кохана! бо я не рахую сніданків, хоч на сніданок нераз було крім кави щось солодке. Минулого тижня я до цукорні ходила. А пиво, а горілка? Три пляшки мадери пішло на нього, а пляшка коштує півтора рубля.

— Але-ж ми теж їмо і пємо при ньову. А поправді, то мама майже сама всю мадеру випила.

—Я пю тільки для його товариства. А осетрина, а свіжі огірки в такий час... А суниці? Ні, це вже раз треба на чисту воду вивести.

Донька здвигнула раменами.

— Якжеж то ви це гадаєте зробити? — спитала.

—Дуже просто . Сяду собі перед хвірткою і буду чекати аж він буде йти, тоді запрошу його на обід і при обіді рішуче його спитаю, які має наміри.

— А бачите! — самі запросите.

— А сама. То і що з того?

— Завсіди так само. Бо він сам не пхався.

— Не пхався, але як не має чесних намірів, то повинен би якось відмовитись, сказати, що має якусь роботу. Ага! як година?

— Пята доходить.

— Пята, то мушу чатувати. Він виходить по четвертій з бюра і годину йде додому. Переодягайся зараз у синю сукню і виходи сюди.

— Я вже пять разів була в синій.

— І завсіди він казав, що тобі в ній дуже добре. Нині приходить найважніший день. А скажи Акулині, щоб побігла до крамнички за оселедчиками. Я для цього вітрогона приготовила нині гриби на сметані. Може бодай гриби його рушать!

— Мамо!

— Не маєш чого ахати! Ага, є там ще десь пів коробки сардинок. Я вже для цього легкодуха заставила свій годинник з ланцюшком. А ти не забудь вложити на себе коралі. І коси розпусти, бо молодше тоді виглядаєш.

— Зовсім це все непотрібне:

— Непотрібне! А як довго маємо чекати?

— Ми повинні чекати аж сам освідчиться.

— Дякую дуже. Вже мені це надоїло. Волію поставити йому сама питання — „так“ або „ні“. Віз або перевіз. І коли ні, будьте ласкаві, пане добродію виноситися:

— Якто виноситися? Він-же взяв мою брилянтову брансолетку до направи.

— То ти йому дала брансолетку?

— Зіпсувся замочок, а ми так рідко їздимо до міста, то я попросила його, щоб дав направити.

— Ех, розумна! Брансолетка коштує сорок рублів.

— Ну, і що? Саміж хочете, щоб був вашим зятем.

— Хочу, але справа ще неясна.

— Мав її нині відібрати від золотаря.

— А як не принесе, то як я його прожену?

— Нащож зараз проганяти?

— Алеж бо хитрун, він! Навмисне вимантив від тебе брансолетку, щоб міг надалі ходити на обіди.

— Мамо, він не ошуканець!

— Знаю я їх усіх. Бачила їх пів копи у себе в хаті. Іли, пили, обжиралися, один навіть програв тринацять рублів у пікета зі мною і щез.

— Мамо! Побачите, що він принесе брансолетку.

— Но, гайда, одягатися. Нехай буде, як хоче, але я мушу справу вияснити. А не забудь за оселедці. Коли твоїй старшій сестрі Каті освідчався наречений, на закуску були оселедці. Це щаслива закуска! **(Докінчення буде.)**

то невлучно пристосованими словами закону. Їх уважаємо тільки „диплььоматичною" заслоною для дещо інших мотивів, як ті, про які згадує закон. І тому не будемо вдавати наївних та опро кидувати нестійність чи помилковість вимог адм. чинників: у цьому виручив нас найліпше Найв. Адм. Трибунал. Нам іде про те, щоби звернути увагу відповідних чинників, що вже найвищий час зрозуміти, що подібні методи полагоджування таких справ не доводили і не доведуть ніколи до бажаних вислідів. І що класти протизаконно того роду колоди здоровим промисловим і торговельним підприємствам і то в часі немаліючої господарської кризи, в часі скріплення боротьби з безробіттям — це короткозора, нездорова і найменш доцільна політика та ще менш здорова — „нормалізація".

І тому слід побажати, щоб подібні випадки вже ніде й ніколи не повторились! А заподіяне лихо — хоч пізно — та все таки повинно бути направлене. І крамниця Маслосоюзу не тільки повинна, але мусить станути в Рівнім. Тимбільше, що цього вимагає не тільки акт справедливости й льогіки, але цього вимагає і господарська потреба.

Д'р З. К.

Т. ШЕВЧЕНКО У РАДІО.

В неділю 25. ц. м., у межах т. зв. літературного кутика, від ³/₄8 до год. 8. вечір, артист і режисер львівського міського театру п. **Януш Страхоцький** деклямував твори Тараса Шевченка у польському перекладі. Деклямовані були такі вірші: „Іван Підкова", „Тополя", „Чого мені важко", „Сонце заходить" та „Мені однаково" — більшість із них у перекладі Богдана Лепкого. (Спікер заповідав чомусь-то: „пана Богдана Лепкі"). П. Страхоцький відомий із прегарного тембра свого голосу, — це взагалі один із найкращих та високо культурних драматичних артистів. Не диво, що поезії Шевченка в його інтерпретації вийшли по майстерньому. Жаль, що артист вибрав одну романтично-історичну поему та романтичну балляду і чисто ліричні вірші: булоб дуже цікаво почути ще колись в інтерпретації цього артиста одну з великих суспільно-революційних поем Шевченка. Взагалі ця недільна коротенька авдиція з українською тематикою належала до кращих в останньому часі. Вона провалила теж остаточно легенду, що поезії Шевченка не годяться до польського перекладу та до рецитації: виданий Українським Науковим Інститутом у Варшаві майже ввесь „Кобзар" у польських перекладах кількох передових польських поетів (і Богдана Лепкого) доказав, що може зробити поет-перекладач з найважчим чужинецьким поетичним твором, — знову така рецитація, як п. Страхоцького, підкреслює величезні вартости творчости Шевченка, як деклямаційного матеріялу.

З технічного боку авдиція була бездоганна, у чому теж чимала заслуга чистої дикції рецитатора. Під увагу львівським радіослухачам подаємо пораду, щоб власники великих (багатолямпових чи кількаобводових) апаратів слухали Львів (головно авдиції говорені) з вилученням антени, тільки на уземнення.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французьким ґенеральним резидентом у Мароку став ґенерал Ног.

В Австрії відбулися вчора вибори рільничого стану; 85% виборців узяло участь. Великою більшістю вибрали всіх селянських провідників.

У Франції за перші місяці цього року померло 25.290 осіб менше як народилося, у тому самому часі минулого року — 32.932.

В Бельгії, у Брюсселі, відбулася вчора дефіляда б. комбатантів перед королем; населення уладило живлову маніфестацію на честь Леопольда III.

Італійський міністер закорд. справ Чіяно відлетів з Мінхену до Риму.

Бельгійська соціялістична партія почала вчора в Брюсселі конґрес „під почесним предсідництвом еспанського народу".

Король Геджасу впровадив обмеження щодо невільництва. Невільники, продані в останніх роках, віднискають волю.

Князь Ємену Яхія Гамід Ед Дін захорував. Наслідник престолу виїхав до столиці.

Німеччина замінила своє посольство в Аліс Абебі на ґенеральний консулят.

—o—

БАДОЛІЮ У ПАПИ.

ЧІТТА ВАТІКАНО, 26. 10. ПАТ. Папа приняв на приватній авдієнції маршала Бадоліо та його сина. Авдієнція тревала приблизно одну годину.

Новий поділ станиславівського воєвідства.

Від 1. листопада адміністраційний поділ станиславівського воєвідства буде такий: Повіт Долина 14 громад, повіт Городенка 8 громад, повіт Калуш 9 громад, повіт Коломия 16 громад, повіт Надвірна 16 громад, повіт Рогатин 14 громад, повіт Снятин 9 громад, повіт Станиславів 14 громад, повіт Стрий 15 громад, повіт Товмач 12 громад і повіт Жидачів 10 громад

Справа заснування греко-католицької каплиці в Англії.

В англійських католицьких кругах уже від давніших літ помітне велике зацікавлення східно-католицькими справами. Виходять навіть окремі періодичні публікації, присвячені виключно справам східних обрядів.

Від якогось часу на сторінках квартальника „Істерн Чорчес Квортерлі" ведеться цікава виміна думок визначних англійських католиків у справі основання в Льондоні окремої греко-католицької каплиці з постійним священиком. У липневому числі цього квартальника п. Г. Тетсам піддає думку, що „ колиб у вестмінстерській катедрі відступлено одну або й більше каплиць, де можна би відправляти Літургію у східних обрядах, то англійські католики запізналисяб з ними вже за кілька тижнів, бо щоб писанням зазнайомити загал з такими далекими для нього справами, на це треба цілих років..."

„Я свідомий того — пише далі цей кореспондент, — що будуть труднощі в переведенні в життя такої справи, але я також певний, що (в Англії) найшлосяб також місце на одного принайменше священика зєдиненої церкви, не згадуючи вже про священиків-гостей..."

В жовтневому числі того самого квартальника порушує цю справу знаний автор Дональд Е. вотер. Він навязує свій допис до кореспонденції п. Г. Тетсама і каже: „З великим зацікавленням перечитав я суґестію п. Тетсама, щоб у вестмінстерській катедрі призначено і прибрано окрему каплицю для вжитку священиків-гостей, приналежних до східних обрядів. Я і інші вже віддавна пропагуємо таку розвязку. Але — я прийшов до переконання, що є друга справа, яка має першенство перед нашими власними інтересами. Мені відомо, що в Менчестері та в інших містах (чи не в Лідс? — в кожному разі не в Льондоні) перебуває більше число українців і для них булаб дуже побажана власна церква і свій священик (східно-славянського обряду). Коли справа дійсно так мається, то наша увага повинна бути спрямована в першу чергу на ту потребу, бо місіонарська каплиця в Льондоні входить скорше у сферу „люксусу".

До Українського Бюра в Льондоні часто приходять з англійських католицьких кругів запити, чи не приїздить хто з українських католицьких священиків до Англії, бо багато англійців бажалоб почути богослуження у східному обряді.

(Укбюро Льондон.)

В Палестині далі кипить.

ЛЬОНДОН, 26. 10. ПАТ. В Палестині загорілась нова хвиля терору. Арабські повстанці напали недалеко Тубас, між Бейсам і Наблюс на англійську військову стежу. Один жовнір забитий і двох ранених. З арабської сторони впало кількох повстанців, кількох ранено і кількох попало в полон. Ріжні ворохобні в околиці Наблюс приневолили англійську команду припинити висилку частини війська із Палестини. Провідник арабських терористів знов опинився в Палестині. Військові кола намагаються його зловити.

—o—

Ескуріяль здобутий.

ЛІССАБОНА, 26. 10. АТЕ. Севільська радіостація повідомила опівночі, що славний замок і монастир Ескуріяль попав у руки нац. військ.

СОВІТСЬКА ПІДМОГА.

ПАРИЖ, 26. 10. АТЕ. „Ле Матен" повідомляє з Андеї, що причалило там 70 великих бомбових літаків, які СССР переслав еспанському людовому фронтові.

БОЇ ПІД МАДРИДОМ.

СЕВІЛЯ, 6. 10. ПАТ. Національні війська заняли на відтинку Ґвадаляхура Альґару і Монте Фіхураон. Червоні відступили залишаючи на полі бою 14 вбитих. Під Наваль Марґуес червоні стратили 250 вбитих.

Національні літаки висадили у воздух залізничий міст на лінії Мадрид-Аранхуез.

На баскійськім фронті не проявляють націоналісти більшої активности. Мабуть чекають на здобуття Мадриду. Артилерія повстанців сильніша від червоної на тім фронті. Національні кораблі, що вернулись до баскійського заливу утруднюють комунікацію між Більбаом і Байоною, де є еспан. консулят.

НЕ ПУСТИЛИ ЧЕРВОНОГО АҐІТАТОРА ДО АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 26. 10. ПАТ. Міністерство внутрішніх справ заборонило вступ на англійську територію одному з провідників еспанських робітників — Ґоркінові. Він мав сьогодні промовляти в Льондоні. Британська влада заборонила йому висісти з літака на летовищі в Кройдені.

НЕ ХОТЯТЬ ВИМІНИ ЗАРУЧНИКІВ.

ЛЬОНДОН, 26. 10. АТЕ. На британську пропозицію виміняти заручників відповів мадридський уряд, що він не має заручників, бо всі арештовані є під замітом участи в повстанню або протиреспубліканських переконань. Їх випустити на волю не може.

—o—

„Невдоволена меншість".

„Булетин енд Скатс Пікторал" (Глесґо, Скотія) з дня 16. жовтня ц. р. містить статейку такого змісту:

„Невдоволена меншість". — Останніми тижнями завважуємо зріст тертя між українською меншістю і польським урядом. Українське Національно-Демократичне Обєднання приняло недавно резолюції, в яких стверджено, що минулорічне порозуміння не принесло сподіваних результатів і в яких висказано невдоволення з причини аграрної реформи.

„Українці домагаються, щоб їх приймали до державної служби в Польщі, домагаються деяких культурних і політичних концесій, але корінь їхнього невдоволення лежить у питанню земельної власности. Вони все твердили, і це з їхнього боку зовсім справедливо, що коли прийде до парцеляції великих посілостей у полудневю-східній частині Польщі, то землю повинні ділити поміж українське населення, а не поміж польських селян, спроваджених з другої частини держави.

„Українські провідники висказали перед урядом своє занепокоєння зростом комунізму, з тої причини і можливо, що страх перед ним спонукає Польщу виконати принайменше деякі домагання тої меншости, хочби на те, щоб заговорити гарматам „червоним"

(Укбюро Льондон)

З мистецького життя.

ЗАБУТИЙ МИСТЕЦЬ ФЕДОР ЯХИМОВИЧ.

Федор Яхимович у 1830—50 рр. був надворним декоратором цісарської опери у Відні і визначним мистцем свого часу. Чималу цінну мистецьку спадщину, яка належить виключно українській нації, полишив він у Відні, Греції, Югославії, а найменше на рідній землі (у Перемищині). Аби спопуляризувати творчість Ф. Яхимовича, чудового жанриста і баталіста, що з обективних причин працював на чужині у ті часи, мистець М. Дольницька від А.Н.У.М. фотографує головні твори мистця, а в разі дозволу австрійської влади на вивіз творів улаштують виставу у Львові. Праці над творчістю мистця потягнуть за собою кошти, які ніде не можна було здобути, А.Н.У.М. звернулася до поодиноких осіб, щоб підтримали це діло. До цього часу жертвували Вп. пп.: о. дир. Й. Чапельський 20 зол., дир. В. Паньків 7 зол., дир-и М. Творидло і М. Луцький по 5 зол., дир. Е. Чучман 3 зол., мистці В. Ласовський, І. Іванець, Я. Музика, П. Ковжун, М. Бутович, д-р Драган, М. Осіньчук, С. Гординський, М. Голубець, Е. Козак, д-р І. Німчук, інж. д-р Л. Чижович, інсп. О. Никитович, інж. Рижевський, (підпис нечиткий) по 2 зол., д-р О. Назарук, ред. М. Рудницька, дир. С. Магаляс, д-р Суховерський, дир. Л. Лепкий, П. Сиротюк по 1 зол., дир. Козенець, ред. Струтинський, інж. Баричко, О. Заячківський, радн. В. Іванець по 50 сот. Дальші жертви прийме з подякою А.Н.У.М. у нашій редакції.

МОНОГРАФІЯ ПРО ТВОРЧІСТЬ М. АЛЕКСІЄВА.

Про відомого українського мистця М. Алексієва, що недавно помер — вийшла чудова монографія, на жаль у російській мові. Українське Державне Видавництво, де довгі роки працював Алексіїв, не потрудилося зробити цього, аж російські знавці оцінили нашого мистця.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глуневського, Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 17-20

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5 (побіч кіна „Апольо") поручає ковдри, матраци, постелеве біля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 62-100

— **Польська молодь у Львові гуляє.** Традиційні протижидівські погроми польської ендецької молоді у Львові віджили. В суботу вечором юрба студентів вибила шиби в 30 жидівських склепах, особливо на вул. Пілсудського, Зиблікевича, Сикстуській і Сапіги. Побили також до крови 14 жидів. Поліція з тяжким трудом привернула спокій.

— **Суспільна обезпечальня будує власний будинок.** Як повідомляє агенція „Всхуд", переговори у справі будови власного будинку суспільної обезпечальні у Львові посунулися в останніх днях значно вперед. Тепер шукають за відповідним місцем під будову, так, що на весну розпічнуться перші будівельні роботи. Буде це будинок дуже великий, щоби всі відділи обезпечальні могли в ньому вигідно поміститися.

— **Зворот обезпечальних складок на випадок виходу замуж.** Устійнено основи, на яких обезпечальня може звертати складки, вплачені на емеритальне обезпечення умових працівників на випадок, як працівниця вийшла замуж. Зворотові підлягає 50 прц. заплачених складок, причому необхідно, щоби працівниця в часі, коли виходячи замуж, покидає заняття й обовязкове обезпечення кінчиться, мала заплачених 60 складкових місяців. Домагатися звороту складок можна не раніше, ніж по 6 міс., а не пізніше, ніж упродовш 18 місяців від залишення праці, яка вимагала обовязкового обезпечення.

— **Безробіття шириться.** Число безробітних у Польщі, зареєстрованих у бюрах посередництва праці, доходило 15. ц. м. до 273.808 осіб. Від 1. ц. м. прибуло 7.959 нових безробітних.

— **Відгомін рільного страйку у Рудеччині.** У звязку з рільним страйком у місяці червні та липні ц. р. на терені рудецького повіту є ще 43 обвинувачених, проти яких відбудеться судова розправа 10. листопада ц. р. на виїздній сесії самбірського окружного суду в Рудках за переступства, передбачені в арт. 154, 162. і 164. к. з.

— **Страйк** столярських робітників у Стрию скінчився. На основі збірної умови страйкарі дістали підвишку плат у висоті 15 до 25 прц. і приступили знову до праці.

— **Ограбили магазин футер.** Великий склад футер Кароля Цвинара при вул. Кривій звернув на себе увагу львівських злодіїв. Були в ньому не тільки дорогі футра на продаж, але й багато чужих футер, переданих до переховання. Минулої неділі злодії добулися каналами під пивницю, що находиться під магазином Цвинара, вирубали при помочі сверлів отвір у пивничній повалі і дістались до склепу. Тут вибрали найкращі футра й шкірки загальної вартости 70.000 зол. і тою самою дорогою вийшли. Десь при виході з каналу мусів чекати на них віз, бо такого великого тягару не могли би перенести вулицями міста.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішнім тягненні державної льотерії впали такі виграні: 100.000 зол. на ч. 126765; 2.000 зол. на чч. 35855, 50280, 80495, 148673; 1.000 зол. на чч. 11382, 21169, 28825, 29882, 193533; 500 зол. на чч. 27854, 34152, 44433, 63379, 67744, 1019331, 134450, 134459, 175268, 181066; 400 зол. на чч. 11501, 23638, 39169, 74210, 79220, 79233, 101060, 118413, 118413 121036, 180202.

— **Два виступи піяністки Любки Колесси в Льондоні.** В листопаді приїздить до Льондону наша славна піяністка Любка Колесса, щоб виступити перед англійською публикою з двома концертами. Вони відбудуться в днях 7. і 14. листопада в концертовій салі Гротріян Гол при Уігмор Стріт. Як довідуємося, Англьо-Український Комітет у Льондоні задумує уладити для нашої землячки з нагоди її приїзду до Англії окреме приняття. (Укбюро Льондон.)

— **Злодійський сприт.** До мешкання адв. д-ра Ол. Надраги у Львові при вул. Домініканській прийшов якийсь панок і хотів побачитися з одним льокатором, що там живе. Коли служниця переконалася, що того льокатора нема дома, непрошений гість украв незамітно шість срібних ложок і вийшов чим скорше з дому.

— **Львівська хроніка.** На вул. Казимирівській наїхав військовий вантажний самохід на автодорожку, що їхала з головного двірця, і розбив її, причому пасажирка, 20-літня Стефанія Войцеховська тяжко потовклася й втратила притомність. Її відставили до шпиталю. — На вул. Міцкевича біля залізничої дирекції зімлів 32-літній Олександер Броновський, емігрант з Росії, що перебуває в Луцьку і прибув пішки в якійсь спра-

---

БОРИС КУДРИК.

З новіших видань творів Михайла Гайворонського.

Передімною два друковані „опуси" М. Гайворонського — серія менше знаних українських народніх пісень з Гуцульщини („Гуцульське Різдво": 1. Коляда, 2. Пльис, 3. Круглик, 4. Щедрівка), Лемківщини („Одкаль соненько сходило", „Моя мила") і Полісся („Невістонька", „Верба ж моя"), всі на мішаний хор (Ню Йорк 1935) й три зшитки „Пісень УСС" (І. Сольоспіви, II. Мішаний хор, III. Однородний хор) (Ню Йорк 1936). Імя Гайворонського звязане якнайтісніше з Українським Січовим Стрілецтвом — ніжеж є творцем доброї половини наших стрілецьких пісень. А його музична діяльність на львівському терені ще в нашій свіжій памяти. Тимто не дивниця, що наш галицько-український музичний світ без огляду на позитивне чи негативне становище до творчости цього нашого молодого композитора всеж цікавиться її дальшим розвитком в її новому „нюйоркському" періоді.

А справді „нову землю", — „новий світ" показує нам наш композитор у першому з обох вичислених „опусів". Такої новини, коли не помиляємося, навіть між такими багатими гармонізаторськими працями проф. Філярета Колесси — бодай до її появи — не находимо. Хорові гармонізації гуцульських мельодій, цим разом колядок та різдвяно-ігорних пісень — якісь романтичні останки поганського культу. Загально вважали гуцулів за так мало музикальних, чи бодай мало інвентивних у мельодиці, що, мовляв, поза шабльоновий тип примітивної коломийки на східній гамі з двома надмірними секундами (т. зв. „циганській" або хибно „мадярській") майже ніякого іншого типу в них не найти. Тимчасом наш композитор найшов у музичній частині Шухевичевої „Гуцульщини" (ніде правди діти, дуже мало поширеного твору — хоча цього роду праця повинна щодо популярности між нашою інтеліґенцією суперничати навіть із будьякою кількатомовою „Історією України"!) бодай оці чотири мельодії, що можуть уповні витримати порівнання з наддніпрянськими та приклав до них — місцями дуже щасливо — Леонтовичівський спосіб обробу. Згадати хочби знамениті канонічні імітації у „Пльисі" головнож у середній частині при орієнтаційних буквах C—E. Правда, не з усіма його гармонічними підходами годимося (так нпр. у „Коляді", такти 5—6 бажалиб ми злагіднити надто тверді співзвуччя — не усуваючи тримбітового „остінато" альта — через уведення в тенорі третьої мельодії замісць постійно лежачого **h**, що місцями з горішніми голосами гостро дисонує — прим. **h** півнота, **c¹** півнота, **d¹** чвертка, **h** чвертка, **a** чвертка, **h** чвертка, чи як інакше — подібне можна би зробити в тактах 17—18, тощо), та всеж мусимо признати, що цим гуцульським циклем композитор дав цікавий вклад у нашу хорову літературу й гадаємо, що цей приклад і неодного іншого заохотить до мистецького використання гуцульського музичного фолькльору, що є більш „терра інкоґніта", ніж справді вбогим та невдячним матеріялом. Зокрема цікавий „круглик" своєю старовинною пентатонічною скалею та — що й сам композитор зазначив — своїм ритмом, дуже схожим на старокельтійський прототип отого французького ґавота, так добре нам знайомого з доби Гендля й Баха. Справді, які нераз дивні та несподівані посоячення заходять навіть між буцімто далекими культурами! З обох лемківських пісень (відомо, що Лемківщина є тереном сильних сусідських впливів) перша в такті трьох вісімок виказує польський, друга в такті двох чверток — як майже всі лемківські пісні такого ритму — словацький вплив (до речі: в кінцівкових тактах 11—12, 17—18 і 29—30 міг би був композитор без найменшої шкоди для народнього кольориту пісні оминути різких подвоєнь вводного тону й тоніки!). З обох поліських пісень, наскрізь наддніпрянського духа так у самій мельодії, як і в композиторовій обрібці, піднесемо пісню „Верба ж моя" як справжню перлину оцього цілого „опусу".

В сьогоднішніх часах, у часах переситу дотеперішньою „українською сумовитістю" та шукання погідних, бадьорих, позитивних первнів у народній творчости, ця пісня здобуде собі швидку симпатію своєю дуровою мельодією як справжній зразок Ґетевого „сильного потвердження життя" добутого з української душі, і то ще з такої зрештою сумовитої поліської країни. Мало цього! Бо ще й композиторова обрібка заслуговує на окрему похвалу — гармоніка в ній така кришталько-прозора, така дівочочиста, що будьякому чужинцеві з Заходу, що вчув би цю пісню, не знаючи її походження, напевно видалася би в першій хвилині якимсь — уривком із Гендля! Нехайже наш композитор обсаджує нашу музичну ниву якнайрясніше осьтакими погідними „вербами", а тоді на нашій землі стане веселіше!

Переходжу до другого стрілецького „опусу". В сольоспівах находимо самі давні речі. І тут не брак, самозрозуміло, дилетантських рис, що наближують нашого композитора до епохи Січинського, але є й дві осьтакі перлини, як „Ой казала мати та не банувати" (знову зразок українського мажору!) й драматично-мінорове, тенорове „Ой козаче мій, деж то коник твій!" І в хорових стрілецьких піснях, що, як виказують подавані при кожній з них хронольоґічні дати, повставали в ріжних часах і серед ріжних обставин, находимо у зовсім аматорський (звичайні дилетантизми в голосоведенні питомі його

ві до Львова, йдучи чотири дні в голоді. — На вул. Сапеги 37-літний Вінценти Дадлец, їдучи мотоциклем з 9-літнім сестрінком Болеславом Вінкарським, виминав біля трамваєвого воза якогось вояка так нещасливо, що перевернувся з машиною, причому зломив собі руку, а хлопець і вояк потовклися. — Арештовано Івана Кревюка, що подавшись за урядовця Теодора Купчака, вимантив від Марії В. 100 зол., обіцюючи з нею оженитись і щез. Остаточно вона стрінула його на вулиці і передала в руки поліції. — При пересуванні вагонів на двірці Підзамче згинув 35-літній Антін Крушельницький, здавлений стовчаками.

— **Окупаційний страйк** уладили робітниці фабрики бішкоптів Ґурґуля в Ярославі з причини низьких зарібків, що доходили тільки до 80 сот. денно. Завдяки інтервенції влади робітниці вийшли добровільно з фабрики, однак страйк триває дальше.

— **Крівава трагедія** розігралася в Самборі. 28-літній судовий урядовець Йосиф Якимишин застрілив з револьвера 32-літню жінку сержанта, Ольгу Голоюховську, після чого відобрав собі життя. Якимишин, чоловік жонатий, любився у старшій від себе жінці сержанта й засипував її листами, але без успіху. Це й було причиною жахливої розвязки.

— **Краєва хроніка.** В селі Кривім скалатського повіту згоріли три господарства. — До мешкання Петра Ярака у Ступниці самбірського повіту дібралися крізь вікно озброєні людці й побивши домівників, зрабували 60 зол. — На дорозі із Заріча до Ослав Білих надвірнянського повіту напало двох озброєних бандитів на 72-літнього гуцула Івана Малковича і побивши його тяжко, вкрали йому 38 зол., які мав зашиті в широкому чересі.

— **Ґоцький гріб під Кремянцем.** При будові дороги із села Рудки до Рудечка кремянецького повіту відкрили у глибині двох метрів старинну гробницю з людським кістяком. При кістяку находилися глиняна посуда, бронзові річи, срібні остроги і срібний ніж. Череп кістяка був присипаний тонкою верствою землі, на якій миска з глини, а на ній миска з бронзу. При лівому рамени стояв дзбан. В ногах були срібні остроги. Побіч находився кістяк свині. З Варшави приїхав представник державного археольоґічного музею Цинковський, який каже, що це ґоцький гріб. В часі 150—250 літ по Хр. ґоти рушили на схід, крізь Вислу і Буг дісталися на Полісся і Волинь. Підчас мандрівки багато їх вигинуло і відкритий гріб це доказ тієї мандрівки.

— **Напад на плебанію.** На плебанію у Вязовниці пов. Сандомир напало вечором вісьмох бандитів і стероризувавши пароха кс. Йосифа Решка та його сотрудника, повязали їх разом з іншими домівниками і зажадали видачі грошей. Бандити зрабували 1.700 зол. і золотий годинник.

— **Кепура будується у Варшаві.** Відомий польський співак і фільмовий артист, Ян Кепура купив при вул. Унії Люблинської за кількасот тисяч зол. парцелю, на якій має побудувати модерний 8-поверховий дім.

— **За богохульство.** Городський суд у Барановичах розглядав справу Яна Арашевського, члена розвязаного т-ва „Мислі Вольней“, якому закинули, що на 1-травневій академії ц. р. зневажав релігійні почування і хулив Богу. Арашевського засуджено на 8 місяців вязниці. Після оголошення присуду його арештовано і відставлено до вязниці.

— **Міліон тристапятьдесять тисяч фунтів для університету.** Оксфордський університет дістав недавно один з найбільших грошевих дарів, які коли одержав. Льорд Ноффільд, уроженець Оксфорду і власник автомобілевої фірми „Морріс“, подарував медичному факультетові оксфордського університету суму 1,350.000 фунтів штерлінгів. Льорд Ноффільд це одна з тих романтичних особистостей, яких в Анґлії є цілий ряд. З бідного механіка вибився він на одного з найбільших багатіїв Анґлії, одержав титул льорда, але при тому не забув і на університет свого рідного міста, до якого не міг ходити бо його на те не стало... „В мене не було настільки гроша щоб студіювати медицину і стати лікарем, про що я все мріяв, тому взявся я до механіки“. Протягом свого життя роздав льорд Ноффільд поверх два міліони фунтів штерлінгів на всякі добродійні цілі.

— **Вкрали нараменник Клеопатри.** Невідомі злодії в Льондоні вкрали нараменник, що був свого часу власністю еґипетської королевої Клеопатри. Власницею цього клейноту була в останньому часі міс Пікерінґ. Їдучи самоходом, вона лишила у возі касетку, в якій находилася ця історична дорогоцінність. В одній хвилині, коли міс Пікерінґ висіла з авта й увійшла до якогось склепу, злодії добулись до авта і вкрали касетку з нараменником Клеопатри. Досі поліція не впала на сліди злодіїв.

— **Треба бути передбачливим.** Нині можемо мати гарні та здорові зуби, одначе не знаємо, що нас чекає завтра. Чи порохниця не почне нищити зубів. Ось чому ми повинні поки ще час, запобігти цьому плекаючи щодня устну яму і зуби течивом до зубів та пастою до зубів ОДОЛЬ. Одоль — рідина проникає до найбільш скритих закутин устної ями, дезинфекує її і дає свіжий віддих. Паста до зубів Одоль не дозволяє творитись осадові і надає зубам сніжну білість

—o—

давнішим працям, а крім цього трудно нам погодитися з оцею якоюсь дивною, мов натягненою ритмізацією „Журавлів“!) і більш викінчений, а то й зовсім поправний та гладкий гармонізаційний стиль. Прегарно оброблена на мішаний хор оськата бадьора маршева пісенька „Коло млина ясенина“, а знову цікава, а дослівно в нас зовсім незнана, дарма що також стрілецька, є пісня „Вилітали сизі орли“ (також міш. хор). Поправивши в ній квінти й октави, маємо тут знамениту патріотичну пісню нпр. для села! На нашу скромну думку було би дуже вказане, щоби композитор з огляду на перебуті вже етапи розвитку подавав у нових виданнях свої давні твори — хоча вони були вже деінде друковані з ріжними гармонічними недотягами й у такому вигляді вже спопуляризувалися — у справленій, вигладженій формі! Чейже великий Шуман, уже як зрілий мистець, таки видавав свої більші фортепіянові твори в двох редакціях, а в наших убогих відносинах слід вказати на подібні приклади Людкевича й Кишакевича.

Наш загально люблений стрілецький пісняр видно, що зробив уже чималий крок уперед — нехайже не залишиться на місці, а йде невпинно дальше, озброївши себе в здорову самокритику та розумно підібрану та витривалу студію добрих клясичних зразків, очевидно підхожих до його вдачі. Чейже знаємо його передовсім як мельодиста, тож йому підхожими були би наші старі клясики з Бортнянським та Вербицьким у проводі, дальше Моцарт, Шуберт, Вебер, італійська опера XIX ст., вкінці всі славянські та нордійські романтики. Знаємо також, що й форма сонати йому не чужа.

Отже сподіваємося, що при дальшій праці над собою за нашою скромною радою, дасть нам він ще й куди досконаліші плоди своєї Музи. В симпатичній нам особі Михайла Гайворонського сподіваємося нового Михайла Вербицького — розуміється, удосконаленого.

Зі судової салі.

ЗА ЖИДІВСЬКІ ВІКНА.

Дня 15. ц. м. закінчилася триденна розправа проти 10-ох міщан з Турки, які відповідали перед судом за те, що дня 7. березня ц. р. у Турці Середній вибили жидам шиби. Суд засудив 6-ох міщан по 6 місяців вязниці, О. Шолдрівну та О. Питанчинівну по 6 неділь вязниці з припиненням кари і 4-ох увільнив. Підсудних боронили адвокати: **д-р В. Бабій і д-р М. Кондрат** — оба з Турки.

АПЕЛЯЦІЙНА РОЗПРАВА АДВ. Д-РА ЛЯКСА.

Перед апеляційним трибуналом у Львові під проводом с. д-ра Ліндерта почалася у понеділок 26. жовтня апеляційна розправа адвоката д-ра Ігнатія Лякса, бувшого правного заступника епископа Хомишина, якого станиславівський суд засудив на пять літ вязниці з відібранням почесних і громадянських прав на пять літ. Станиславівський суд признав д-ра Лякса винним, що 1) облурив власників станиславівської фабрики цукорків і чеколяди Вол. Кровіцького й Теодора Олесницького, начеб він був повновласником групи віденських фінансистів, що приступає до переміни тієї фірми на [illegible] спілку та вимантив від них за посередництвом [illegible] штук акцій, 2) вимантив 100 долярів від Івана Тіґера під претекстом, що виробить йому протекцію у станиславівському окружному суді для вищої ніж 24 прц. претенсії Тіґера до спадщини по о. Римажеві, 3) намовив власників [illegible] в Назавізові Михайла Бунія й Івана та Рудольфа Вавжинського, щоб не вносили спротиву проти наказу заплати 3.500 долярів, хоч вони мали право внести проти них скаргу за 2.500 долярів.

На нинішній розправі обвинувачує прок. Соболевський, боронить д-р Л. Ляндав.

—o—

З наших видань.

НАЙГАРНІША ҐАЗЕТКА: „НА СЛІДІ“.

Називаю її найгарнішою, бо хоч редагована молодою колеґією і призначена для ще молодших, з насолодою прочитає її і старша генерація, а це — на мою думку — найкращий [illegible] доброї книжки й доброго часопису для молоді. Та, на жаль, хоч вийшло вже 9 чисел тої гарної ґазетки, якось досі про неї небагато в нас писали, а самі видавці-редактори за горді, щоб рекляму робити. А варто! Журнал дуже на часі, бо виповняє прогалину, яка заіснувала поміж чисто ідеольоґічним часописом для старших „Вогні“ та дитячими журналиками в стилі [illegible] та Дитини“.

В „На Сліді“ — як заповідає редакція у програмовій статті — „молодь ступає на шлях походу попередніх поколінь і в службі для батьківщини й всесторонній підготові до неї хоче створити одну міцну, непохитну лаву молоді нового покоління, повного патріотизму, життєвої радости, ідеалізму, характерного, енерґійного, творчого“.

Зміст журналу? Дуже ріжнородний і [illegible] вий. На першім місці програмові, сказатиб, ідеольоґічні статті, такі як: Кодекс молодого покоління, Школа, Наш обовязок і наше право, Вкруг першої ватри. Дальше маємо всі актуальні події у нас і в світі — усі історичні моменти і особи згадані в роковини (Крути, Тарасові роковини, Вечір народньої ноші, Ол. Новаківський, Наше море і Крим, Софія Русова, Десятиліття смерти Петлюри, М. Міхновський). Два вакаційні числа присвячені таборовому життю, спогадам, веселим репортажам, таким бадьорим, безпосереднім, навіяним молодечою вірою та сміливістю, що не знає перешкод, а йде з сонцем вперед. А попри те скільки тут гарних описів: ориґінальна кореспонденція з Африки, До міста вічної мряки (про Льондон), По за [illegible] бік китайського муру, Над Балтійським морем та інші. А як і пристало пластовій традиції — скрізь проявляється велика любов природи в її творів. Свідчать про це такі оповідання, як: Заґра й товариші, В китайській школі, Сірко [illegible] ва, Право на життя, нариси Манфреда Кебера, Про заповідник інж. Пясецького. Здобутки новітньої техніки, зі світа радія, трагедія експедиції д-ра Шарко, репортажі з фотофільму й філателії зацікавлять і старих.

Фейлетон пластовий „Слово Приблуди“, коли читали ми його в школі, витискав сльози з очей дітей, а веселі таборові спогади малювали румянці на блідих личках львівських дівчат, з яких деякі ніколи й не бачили ні гір ні ріки.

А є ще в ґазетці „На сліді“ дописи про шкільне життя та шкільні організації — є і проби „молодого пера“ — і, хоч я сама не дуже з ними промовляю — всеж таки не без вдоволення і деякої дрібки гордости прочитала зовсім удатну статтю мого ученика, Юрка Т[illegible]ського „У робітні мистця“.

Ґазетка видавана дуже дбайливо, на гарнім папері, багато ілюстрована добрими світлинами — виходить точно що-місяця в обемі [illegible] сторінок, а коштує всього навсього 2 зол. річно. Невжеж такий багатий зміст і така низька передплата не варті того, щоб журнал „На сліді“ найшовся в кожній українській народній і середній школі, в кожній читальні, в кожній українській родині? Читатимуть його не лише діти, але і старші найдуть для себе в бадьорій молодечій літературі, в молодечій вірі у краще майбутнє антидот проти сучасної важкої атмосфери кризи та зневіри. І може, парафразуючи слова з передового вірша ґазетки.

І з нашого шляху потрохи зникнуть тіні,
Надії заграва поцілує небозвід,
І воля збудиться в просторах України
І кликне нас враз з молодими: „Вперід!“

Конст. Малицька.

З концертової салі.

РОМАН САВИЦЬКИЙ, ПЯНІСТ.

Маємо у Львові та в Галичині декілька пяністок та претенденток до тої назви, знаємо декілька більше чи менше талановитих молодих адепток пяністики — та одного-одинюко „білого крука", пяніста-мужчину: Романа Савицького. З жалем стверджую цей факт; бо недостача не тільки зрілих пяністів, але й цілковита відсутність мужеського пяністичного доросту показує мені — простіть, пані і товаришки! — нашу ближчу і дальшу будучність у цій ділянці в не надто рожевім світлі...

Роман Савицький є у розквіті своїх сил; тим-то і прикріше, що буденна праця не дозволяє йому (як зрештою не йому одному!) цілковито присвятитися своїй спеціяльности: концертовій пяністиці. Треба би і можливости тривкої, систематичної праці над поглибленням, чи пак розширенням техніки, і над новим репертуаром і т. п. Цей останній дезидерат такий важний! А так мало є часу „для себе" при лекціях, лекціях...

У свому вчорашньому концерті Савицький доказав одне: що він держить себе „у формі" і не сходить зі свого рівня. В тій частині концерту, яку я мав змогу вислухати — від останньої Етюди Шопена до кінця програми — Савицький ще раз показався як думаючий, інтелігентний пяніст: а ці дві прикмети — одні з найцінніших. Технічними „фаерверками" він не блестить; зате здоровий, природній музичний смак стереже його перед антимузикальними несмачностями „технічних" віртуозів.

Численно зібрана публика не щадила концертантові доказів симпатії і признання. **ар.**

‡ Посмертні згадки.

Крайчик Михайло, учитель у Занемислю на Познанщині, літ 36, помер 18. ц. м. по тяжкій недузі й операції вуха на клініці в Познані. Похорони відбулися 22. ц. м. в Занемислю при участи товаришів поляків і заточенців українців. Покійний був вірним сином свого народу і за це його кинули на захід, де покінчив життя.

В. Й. П.!

Спорт.

УКРАЇНА — ОГНІСКО 8:1 (4:1).

Звіт із недільних змагань нашої дружини — це радше похвальний гимн для гри нападу, зокрема його правої сторони: Петрів—Міклльош—Магоцький. Напад був без сумніву найкращою частиною дружини і робив, дослівно, з противником, що хотів. Коли у звідомленнях з змагань нашої одинацятки з Чорними і Гасмонеєю підчеркали ми диву стрілову неміч нападу при його зовсім добрій грі, то цим разом до прегарної гри прилучилась і підворітна енергія та скорий гострий стріл. Не диво, що Огніско, яке є без сумніву дружиною дуже небезпечною і грізною, мусіло відїхати зі щедрою пайкою воріт.

Головними ініціяторами всіх акцій нападу були Петрів і Міклльош, оба знамениті техніки і — що найважніше — грачі, що думають підчас гри. Кожна їхня офензивна акція мала придуманий плян, а навіть якщо деякі акції мали риси доривочної імпровізації, то саме ці імпровізовані заграння були справжніми „брилянтами" футболевого мистецтва. Хто оглядав високу перемогу України над Чуваєм, той мусів учора признати, що хоч недільний вислід дещо скромніший, зате майже ніодні ворота, що їх здобула наша дружина, не були припадкові, тільки всі впали по гарних і доцільних акціях цілої пятки нападу. Петрів завжди вмів знайти прогалину між грачами Огніска та ідеальними поданнями висилали в бій Міклльоша і Скоценя II. Подання Міклльоша на крило були не тільки зразкові, але й облегчували гру Магоцькому, який все скорше міг добігти до мяча і без вагання центрувати. Те, що Міклльош і Петрів здобули разом 7 воріт, не означає ще, що Скоцень II., який мав безліч підворітних ситуацій, грав слабо. Навпаки: Скоцень II. грав на цих змаганнях зовсім добре, рвався до переду, добре комбінував, але не мав ніякого щастя у стрілах. Була така ситуація, що він дослівно із 3 кроків не вцілив до воріт. Інша річ, що Огніско, вважаючи Скоценя II. найгрізнішим стрільцем, пильнувало теж його весь час. Краєвський поправився, одначе не може позбутися нахилу до егоїстичної гри, придержує за довго мяч і не хоче думати при грі. Проте і він причинився до перемоги своїми поданнями і вільними. Поміч мала важке завдання: стримувати незвичайно скорий і легкий напад Огніска. Тільки амбітний Підлісецький виконав своє завдання на 100 відсотків. Цимбала і Сиротюк значно слабші. На обороні грали Скоцень I. і Скрегота. Скрегота вдруге по довшій перерві, Скоцень із конечности. Оба оборонці незіграні і не розуміли себе взаїмно, але назагал давали собі якось раду, хоч кілька разів виручав їх Гуцул, що боронив із самопосвятою та відвагою в кількох — як здавалося — безнадійних ситуаціях. Скоцень має незлі викопи, але грає дозвілі небезпечно. Як цілість була Україна ліпша на цілу клясу від Огніска і могла була виграти у ще вищім відношенні, якби не пех Скоценя II. В Огніску назагал грав напад і подекуди оборона, тільки нападові недоставало такої підворітної орієнтації, яку мала Україна.

Хід гри: Україна грає під сонце. На серію воріт не треба було довго ждати, бо вже у 3. хвилині добуває Петрів низьким приземним стрілом у ріг перші ворота. Кілька хвилин пізніше Краєвський стріляє гостро на ворота. Воротар боронить накривкою, але мяч вихлязується йому з рук і Міклльош добиває. Хвилину пізніше Міклльош переїздить помічників і, хоч обставлений двома грачами Огніска, стріляє ворота в правий ріг. Воротар навіть не пробував боронити. Огніско міняє воротаря і намагається вирватись з натиску України, що теж почасти вдається, бо перевага України слабне і якийсь час ведеться отверта гра. В 20. хвилині по гарній акції цілого нападу Петрів добуває головкою четверті ворота. Україна має ще кілька ситуацій, але їх не використовує. Огніско здобуває при кінці I. половини почесні ворота з карного за руку Скреготи. В другій половині переважає знову сильно Україна. Нову серію воріт започатковує Міклльош (у 7. хв.), який гарним волеєм використовує вільний коп Краєвського. Небавком гарно перебивається Скоцень II., підїздить під самі ворота, але його стріл іде на „авт". Дальші ворота здобуває Україна в так й черзі: Петрів у 10. хв., Міклльош у 34. хв. і Магоцький у 43. хв.

Україна грала в такім складі: Гуцул, Скрегота, Скоцень I.; Сиротюк, Цимбала, Підлісецький; Магоцький, Міклльош, Петрів, Скоцень II., Краєвський. Суддював добре п. Раніш. Негодування частини глядачів були зовсім безпідставні.

По недільних змаганнях Україна залишилась покищо на третім місці табелі, бо одночасно Ресовія, що має одну гру більше, виграла з Польонією. Зате Чорні зремісували з Погонею I. Б. Уклад є табелі щодо страчених пунктів такий, що під цю пору три дружини можуть здобути осіннє мистецтво, а саме: Чорні, Україна і Ресовія.

Глядачів приблизно 1.500.

МИСТЕЦТВА РЕЗЕРВ.

Україна II — Др. Сокіл II 4:3 (3:1). Ворота для України здобули Петришин (2), Лисик і Максимів. Молодих грачів заправляє до важких футболевих боїв Лисик.

МИСТЕЦТВА У. С. С

ЛЬВІВ. **УРСК — Богун 2:1 (1:0).** УРСК, що програв на початку сезону у високім відношенні (з Чорноморцями 1:13) грає тепер ціле небо краще. Ворота для УРСКА-а здобули Трони і Гупка, для Богуна Онуферко. Богун не використав багато догідних позицій.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Чорні — Погонь I Б. 2:2 (2:1).** Чорні спотикнулися на резерві Погоні і небагато треба було, щоб програли.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Лехія 1:0 (1:0).** Слаба гра Гасмонеї. Глядачів ледви 900.

ЛЬВІВ. **Р. К. С. — Корона 3:0 (1:0).** Р. К. С. поправляється чимраз більше. Найліпший Желізко.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — II. Сокіл 5:1 (1:1).** До половини Сокіл грав дуже добре.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Ресовія — Польонія 3:1 (2:1).** Польонія у сильно ослабленому складі переважала ввесь час, але напад не вмів стріляти.

Табеля Окружної Ліги.

1. Чорні	10	17	3	27:15
2. Ресовія	10	15	5	33:15
3. Україна	**9**	**14**	**4**	**37:8**
4. Гасмонея	8	10	6	10:7
5. Огніско	11	10	6	10:7
6. Р. К. С.	9	9	9	18:17
7. Корона	11	9	13	13:21
8. Чувай	9	8	10	21:31
9. Погонь I. Б.	8	5	11	16:26
10. Лехія	8	4	12	9:14
11. Польонія	6	4	8	8:13
12. II. Сокіл	9	3	15	13:26

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КРАКІВ. **Висла — Рух 3:1 (1:0).** Відмолоджена дружина Висли перемогла несподівано мистця Польщі.

ПОЗНАНЬ. **Варта — Погонь 2:1 (1:1).** Заслужено програла Погоні.

СВЕНТОХЛОВИЦЕ. **Шлеськ — Домб 0:2 (0:2).**

ВАРШАВА. **Варшавянка — Гарбарня 4:1 (2:1).**

ЛОДЗЬ. **Л. К. С. — Легія 3:1 (3:0).**

В мистецькій табелі веде Рух, що без огляду на інші вислідки ще два тижні тому здобув мистецтво Ліги. На другім місці опинилась несподівано Варшавянка, але її віпхне мобуть Висла, що саме тепер є на третім місці. Львівська Погонь опинилась на 7. місці в товаристві Шлеська і Дембу. Найбільше загрожений спадком є Шлеськ.

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ

КРАКІВ. **Краковія — Сьміґли 5:0 (1:0)**

ЧЕНСТОХОВА. **А. К. С. — Бригада 2:0 (1:0).**

Оба переможці входять до Державної Ліги. Гри, що ще їм залишились, нічого вже не змінять.

СТАНИСЛАВІВСЬКА А-КЛЯСА.

СТАНИСЛАВІВ. **Ревера — Пролом 7:1 (4:1).** Підворітні ситуації змінялися щоразу, але рутинований напад Ревери завжди їх використовував. Ворота для Пролому здобув у 25. хвилині першої половини Андріїшин. Суддя п. Вільдер.

СТАНИСЛАВІВ. **Раз Два Три — Покуте 2:1 (1:1).**

РИПНЕ. **К. С. Рипне — Гірка 2:0 (0:0).**

БРОШНІВ. **Погонь (Стрий) — Стшелец 6:2 (1:1).**

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

СТРИЙ. **Скала — Стриянка 3:1 (1:0).** Змагання двох вічних суперників. У першій половині рівнорядна гра, в другій переважала ввесь час Скала. Ворота для української дружини здобув Заплатинський і Скоробогатий (2). Суддював п. Гальпери.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

СК. Пільзно — Русь 3:1. Ці змагання грала Русь в Пільзні і, як можна було надіятись, програла.

Наход — Славія 3:3.

Спарта — Простейов 2:0.

Братислава — Вікторія Жіжков 2:0.

Кладно — Моравська Славія 1:1.

Жіденіце — Вікторія Пільзно 2:1.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

МІЛЯНО. **Італія — Швайцарія 4:2.**

ЛЮЦЕРНА. **Італія II. — Швайцарія II. 3:1.**

БЕРЛІН. **Східна Голяндія — Західна Німеччина 2:1**

РИМ. **Італія — Австрія 73 і пів : 70 і пів.** Легкоатлетичні змагання.

ЛЬОНДОН. **Олімпік Марсель — Вест Гем Юнайтід 3:4 (1:3).**

ВІДБИВАНКА В САЛІ.

Спортовці не люблять бездіяльности. Тепер, коли погода й зимно не дозволяють уже змагатись на площі, переносяться спортовці до салі. І так уже у найближчу суботу 31. п. м. в салі С. Б. відбудеться цікавий відбиванковий турнір. Розіграють зі собою змагання дружини Сокола-Батька і Пласту на різні можливі способи. Отже шістка, трійка, двійки та одна мішана гра. Цей новий проект сс. „Пласт", як і минулорічний трійковий турнір, повинен стрінутися із загальним зацікавленням.

—o—

Нові книжки й журнали.

Інж. М. Боровський: **ШКІДНИКИ І ХОРОБИ САДУ ТА БОРОТЬБА З НИМИ.** Бібліотека „Сільського Господаря" ч. 133. Львів 1936. Стор. 95, 16°. Ціна 50 сот. Книжка багато ілюстрована.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

БЕРЕЖАНИ:
27. X. Інвалідн.
28. X. Німа теща.
З Бережан їде театр до Рогатина.

Великий Театр:

Вівторок 27. X. год. 7·30 веч. Парнеців балет.
Середа 28. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Четвер 29. X. год. 7·30 веч. „Модні спазми".
Пятниця 30. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".
Субота 31. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон".

Кіна.

АПОЛЬО: „Малий льорд".
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада".
ВАНДА: „Його велике кохання", „Для тебе танцюю".
ГРАЖИНА: „Больцо та Льолько".
КАСІНО: „Жінка чи секретарка".
КОПЕРНИК: „Пастер".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці".
МЕТРО: „Напад на Конго", і „Азбука кохання".
МІРАЖ: „За хвилину щастя".
МУЗА: „Спокуса" з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Давид Коперфільд" із Фреді Бартольомю.
ПАЛЯС: „Прокажена".
ПАН: „Бавиті".
РАЙ: „Ядзя".
СВІТ: „Княжна Чардаша" з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВИЙ: „Роберта", ревія „Як у раю".
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо".
УТІХА: „Червоний султан" і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар" із Шерлі Темпль

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Цепелін у просторах".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 27. жовтня 1936

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Авд. для дітей, 17.30 Скрипка, 20.00 Швайцарська нар. музика, 22.20 Орг. і форт. музика. **Братислава** (298,8) 18.10 Пісні словацьких композиторів. **Кошиці** (259,1) 18.30 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 16.10 Розр. концерт, 19.10 Концерт військ. орх., 20.00 „Продана наречена" оп. Сметани. **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Симф. музика, 18.30 Концерт, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.35 Скр. дуети, **Берлін** (356,7) 16.30 Веселий концерт, 19.15 Форт. музика, 20.10 Військ. марші, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Австр. нар. пісні, **Мінхен** (405,4) 12.00 Орх. концерт із Байрайту, 18.00 Популярна музика, 22.30 Сучасні пісні на хор. **Будапешт** (549,5) 12.05 Симф. концерт, 13.30 Кларнет і форт., 17.00 Два форт., 19.30 „Золото Рену" оп. Вагнера. **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Іль маестро ді капеля" ком. оп. Паерія, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 20.40 Комедія, скрипковий ресітал.

Середа, 28. травня 1936.

Відень (506,8) 17·30 Шпрінгерові твори віден. Ер. Рокита сопр., 19·35 Орх. концерт, 21·50 Розр. музика. **Прага**, (470,2) 20·05 Концерт фільг. орх. **Париж** (1648) 13·15 Легка музика, 17·30, 21·00 Сп. ресітал, 18·30 Концерт симф. орх., 21·45 „Моцарт і Сальєрі" драма Пушкіна, опісля дві авдиції на основі Ліна й Чехова. **Білгород** (437,3) 13·15, 17·20, 18·10 Нар. пісні, 20·30 Вечір гумору. **Берлін** (356,7) 14·75 Розр. музика, 20·45 Симф. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00, 16·00, 20·15 Музика, 18·10 Форт. ресітал, 21·15 Концерт тріа. **Мінхен** (405,4) 16·30 Камер. концерт 19·00 Концерт. **Будапешт** (549,5) 12·05 Форт. ресітал, 17·00 Концерт церк. хору, 18·20 Сальон. музика, 22·00 Циганська музика, 22·40 Оригі. твори Регера. **Міляно** (368,6) 11·30 Легка музика, 13·10 Концерт кам. орхест. 17·18 Сопран і скрипка. **Рим** (420,8) 19·45 Розр. музика, 20·40 Свято роковин походу на Рим.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 27. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на завтра, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Як мама-курка й мама-фасоля гуторили про свої діти" 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орхестра, 12.40 Пишу заміщання, 12.50 Вечірній денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Сальонова музика з гр. пл., 15.50 Старий журавель, опов. для дітей, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Орхестра, 17.00 Жінка у правничому званні, 17.15 Скрипкові сонати Бетовена, скр. форт., 17.35 Бах: Пасакалія ц-моль, вик. на органах, 17.50 Монольог: Пишу повість, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Россіні: Увертюра до оп. „Вільгельм Тель" з гр. пл., 18.35 Двадцятьпятиліття Міcкевичевої трилогії, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Рекорд чи здоровля, 19.20 Полуоі з оперетк Легара орх. 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.15 Звіянкої естради та сцени гр. пл., 20.30 Веч. денник 20.40 Гутірка про оп. „Іль маестро ді Капеля" 20.50 Трансм. з Торіна: „Іль маестро ді капеля" оп. Ф. Паерія, 21.30 Чвертьгодина поезій Теоф. Ленартовича, 21.45 Трансм. з Італії: Італійські нар. пісні 22.15 Платта за платою, танк. музика.

Середа, 28. жовтня 1936.

6·30 Ранішня авдиція, 6·33 Руханка 6·50 Музика з гр. плит, 7·15 Ранішній денник, 7·25 Програма на нині, 7·30 Троні інформацій, 7·35 Легка музика з гр. пл. 8·00 Авдиція для шкіл, 11·30 Для молодших дітей: „Про жовтень і інші речі", 11·57 Сигнал часу, 12·03 Амеліта Галлі Курчі й Шаляпін із гр. пл., 12·40 Купуємо бараболі, 12·50 Полуудневий денник, 14·30 При чорній каві, гр. пл. 15·00 Господарські вістки, 15·15 Рекламовий, концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.45 Короткохвильна гутірка, 15.55 Пісоньки в вик. Данового хору, гр. пл., 16.10 Резерва, 16.30 Концерт, 17.00 Устрій новочасних держав і нац. оборона: СССР., 17.15 Концерт солістів, спів. Гупертова, альтівка, форт., 17.50 Великі Пастерові дні, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Симфонічна музика з гр. пл., 18.40 Зима бідних людей, 18.50 Куток для сільської молоді, 19.00 „Синок" фрагм. із пов. Ферд. Гетля „З дня на день", 19.20 Спів. ресітал Кор. Менкерівни, сопран, форт. та плити, 20.00 Адаптерові чортики, легка авд., 20.35 Хвилина бюра, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена: „Дитячі літа на селі", музика, 21.30 Гумель: Септет оп. 74 д-мол. на форт., флет, обой, вальдгорн, віольонч., контрабас, 22.00 Експериментальний театр уяви: „Осінь", літер.-муз. монтаж, 22.30 Концерт симф. орх., Л. Щепанська сопран; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.61—89.25, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 287·50 — 285.80, Франки фр. 24.80 — 24.06, Франки швайцарські 122.55—121.75, Фунти англ. 17.50 — 17.00, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. дан. 116.39—115.55, Кор. норв. 130.83 — 129.85, Кор. шв. 134.38 — 133.40, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—90. Марки нім срібні 127—120.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 26. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація заладовання:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	21·75—22·25
Жито збір. 694 гр/л. 3%	15·50—15·75
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18·00—18·10
Овес легко залощ. 444	13·25—13·50
Овес не залощ. 456	13·75—14·00
Гречка 10%	21·00—21·50
Кукурудза жовта	17·00—17·25
Кукурудза червона	18.00—18·50
Коноп. сімя	30·75—32·00
Соняшникове сімя	31·75—32·00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	55·00—56·00
Фасоля „Різен" руч. виб. з м.	42·50—43·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40·50—41·00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з мішк	43·00—45·00
Фасоля краса рафована	25·00—28·00
Фасоля цукр. ручно виб.	30·00—31·00
Конюшина червона	100—105
Конюшина вільна від каняники	105—110
Конюшина вільна від каняники 96 проц. чистоти	120—125

Пшениця далі подешевіла на 50 сот. при дальшій знижковій тенденції і недостачі відборців. Ціни інших родів збіжжя і фасолі не змінені при вдержаній тенденції. Олійні насіння дальше знижкують.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 26 жовтня н. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно в експортових опакуваннях дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 к. яєць	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на яйця знижкова

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 26. X. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

Подяка.

Зворушені до глибини серця тяжкою стратою бл. п. інж. ЮЛІЯНА НИЖАНКОВСЬКОГО складаємо щиру подяку Всч. о. кан. Д. Лопатинському за провід похоронів і за участь у них, о. сов. Дуткевичеві, о. Садовському, о. Семчишинові, о. Хоминові, зокрема о. кан. Кишакевичеві за уділення Покійному останньої потіхи, за відправу панахиди та участь у похоронах, інж. Рижевському за прощальні слова над гробом Покійного, хорові під проводом радн. Купчинського за звеличання похоронів прегарними співами, а хорові „Бандурист" у часі панахиди, крім того приятелям, знайомим і всім, що своєю участю віддали останню послугу покійному, як і всім тим, що устно або письменно висловили нам своє співчуття з приводу тяжкої втрати.

Жінка, син, рідня.

Львів, 26. жовтня.

ОПОВІСТКИ.

До студентів краківського університету. Виділ Т-ва „Українська Студентська Громада" в Кракові взиває вже востаннє всіх довжників, що затягнули грошеві зобовязання в роках від 1926 до 1934 р. вирівнати свої залеглости до дня 10. листопада 1936 року. Коли до означеного речинця справа не буде полагоджена — Виділ витягне якнайдальше йдучі консеквенції: а саме оголосить поіменний спис довжників у пресі та рівночасно буде доходити своїх прав на судовій дорозі. Гроші слати на адресу: Procyk Nestor, Uniwersytet Jagiell. — Kraków. — За Виділ Т-ва „Укр. Студ. Громада": Т. К. Гриншин, голова, Іванюк Гриць, секретар.

Замісць цвітів на домовину бл. п. інж. Юліяна Нижанківського зложив інж. Т. Горницький, Торунь, 5 зол.

Студенти політехніки, члени Т-ва „Основа", зложили дальшу квоту зол. 21.— на добродійні цілі замісць вступів на загальностудентські вечерниці, що відбулися у Львові. — Д-р Стефан Федак.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.